

Nr 214

Av fru **Hamrin-Thorell** och herr **Lindblad**, om ökade resurser för konsumentforskning och konsumentupplysning.

(Lika lydande med motion nr 248 i Andra kammaren)

I en partimotion från folkpartiet till årets riksdag (nr I: 215 och II: 250 ang. konsumentpolitik) har en liberal syn på konsumenternas ställning och möjligheter i dagens samhälle angivits. Vi delar den principiella uppfattningen i denna motion.

Den liberala inställningen innebär en hög värdering av den individuella konsumentens möjligheter att fatta tillfredsställande köpbeslut för egen räkning. Men den ställer också stora krav på samhällets insatser bl. a. när det gäller konsumentforskning, produktprovningar och konsumentupplysning.

Anslagsökningarna i årets budget för de konsumentupplysande institutionerna är mycket blygsamma, liksom de varit under de närmast föregående åren. Huvudparten av de ökningar som departementschefen föreslår är att betrakta som kompensation för automatiska utgiftsstegringar eller förstärkningar för att klara uppgifter som övertagits från annat håll.

Konsumentutredningen har i uppgift att bl. a. överse konsumentupplysningens organisatoriska former. I avvaktan därpå bör några mer genomgripande förändringar i organisation och struktur givetvis inte vidtas. Men utredningsarbetet får inte tas som ursäkt för att man inte ger någorlunda kraftigt ökade resurser åt de organ som nu arbetar.

Statens institut för konsumentfrågor är enligt vår mening kraftigt underdimensionerat. Låt oss för att belysa detta citera vad konsumentinstitutet självt efter det att man redogjort för de omedelbara uppgifter man står inför på undersökningsområdet skriver i sina petita för året:

För att institutets undersökningsverksamhet skall motsvara kraven borde personalstyrkan dubbleras och ändamålsenliga lokaler omedelbart ställas till förfogande. Med hänvisning till pågående utredning och den sedan många år påtalade prekära lokalsituationen ser styrelsen sig nödsakad att i årets petitaskrivelse endast äska sex nya tjänster för undersökningsavdelningarna. Styrelsen önskar dock med skärpa framhålla, att den anser, att om verksamheten skall fylla de krav som ställs måste ovan angivna målsättning såväl beträffande personal som lokaler uppnås inom fem år.

Departementschefen föreslår medel för en enda av dessa äskade tjänster. Enligt vår mening är det rimligt att medel beräknas för ytterligare fem

tjänster, nämligen byrådirektör undersökningsavdelningen 1, förste intendent tekniska avdelningen, förste byråingenjör undersökningsavdelningen 1, förste byråingenjör tekniska avdelningen samt byrådirektör undersökningsavdelningen 2. Vidare bör två tjänster som institutionsbiträden på tekniska avdelningen utbytas mot två tjänster som institutionstekniker (+ 400 146).

När det gäller institutets upplysningsverksamhet vill departementschefen inte tillstyrka någon personalförstärkning. Enligt vår mening har visserligen de mest eftersatta personalbehoven sedan flera år funnits på undersökningssidan, men upplysningsavdelningen behöver också förstärkas. Vi föreslår att en ny tjänst som redaktör inrättas (+ 52 043).

Även när det gäller institutets utgifter för undersökningar och upplysningsmaterial m. m. behövs större resursförstärkningar än de blygsamma som departementschefen velat medge. Sålunda bör anslaget till delpost 3: anskaffning av apparatur och annan utrustning för undersökningsavdelningarna räknas upp med 30 000 kronor utöver departementschefens förslag.

En enligt vår mening mycket viktig del av konsumentinstitutets verksamhet är informationscentralerna. En permanent sådan finns i Stockholm i Svensk byggtjänsts lokaler. Informationscentraler av mindre omfattning och mera tillfällig karaktär har också funnits i anslutning till AB Skånsk byggtjänst i Malmö, AB Norrlands byggtjänst i Umeå och Byggcentrum i Göteborg.

Erfarenheterna från informationscentralen i Stockholm har enligt vår mening varit så goda att beslut nu bör fattas om inrättandet av ytterligare permanenta informationscentraler, i första hand i Göteborg, Malmö och Umeå, men med tiden också på andra orter i landet.

Statens konsumentråd har samordningsuppgifter på konsumentområdet och stöder — främst med anslag — forskning, upplysning eller andra åtgärder till nytta för konsumenterna. Rådet har således mycket betydelsefulla uppgifter. Departementschefen har föreslagit en anslagsökning med 390 000 kronor eller tio procent. Rådet hade självt begärt en ökning med 2,096 miljoner kronor. Vi finner det rimligt med en anslagsökning som kan täcka något mera än de automatiska kostnadsstegringarna och föreslår därför en anslagsökning utöver departementschefens förslag med 306 000 kronor till 4,6 miljoner kronor.

Varudeklarationsnämnden finansierar delvis sin verksamhet genom statsbidrag, delvis genom bidrag och avgifter från näringsliv och organisationer. Räknar man samman kostnaderna för VDN:s egen verksamhet och företagens kostnader för att utnyttja VDN-systemet finner man att statsbidraget täcker cirka tio procent av de totala kostnaderna. Räknar man bara kostnaderna för VDN:s verksamhet i snäv bemärkelse, svarar statsbidraget för något mer än hälften.

Enligt vår mening har en väl fungerande varudeklaration en mycket stor

1* — *Bihang till riksdagens protokoll 1970. 3 saml. Nr 212—215*

uppgift att fylla i en marknadshushållning. Vi hänvisar till vad som sägs om varudeklaration i folkpartiets ovan nämnda partimotion om konsumentpolitiken. Med hänsyn till varudeklarationens betydelse och de snäva ekonomiska ramar VDN har att arbeta inom föreslår vi, att anslaget för kommande budgetår uppräknas med 250 000 kronor utöver departementschefens förslag.

Med hänvisning till det ovan anförda hemställas,
att riksdagen måtte besluta

A. 1. att till Statens institut för konsumentfrågor: Förvaltningskostnader anvisa ett i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag med 452 000 kronor förhöjt förslagsanslag av 6 934 000 kronor;

2. att till Statens institut för konsumentfrågor: Undersökningar och upplysningsmaterial m. m. anvisa ett i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag med 30 000 kronor förhöjt reservationsanslag av 374 000 kronor;

3. att till Konsumentvaruforskning och konsumentupplysning anvisa ett i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag med 306 000 kronor förhöjt reservationsanslag av 4 600 000 kronor;

4. att till Bidrag till varudeklarationsnämnden anvisa ett i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag med 250 000 kronor förhöjt anslag av 1 150 000 kronor, samt

B. i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om inrättandet i konsumentinstitutets regi av informationscentraler i Göteborg, Malmö och Umeå från den 1 juli 1971 samt att i den mån medel därför behövs redan under budgetåret 1970/71 dessa bör anvisas över tilläggsstat.

Stockholm den 21 januari 1970

Ruth Hamrin-Thorell (fp)

Hans Lindblad (fp)
